

A nomád szó, annyit tesz, vándorló. Időben, térben ideiglenesen foglalja el helyét. Ilyen értelemben pedig megcáfolhatatlanul nomád jelenségnek tekinthetők a budapesti városszövetben lépten-nyomon előforduló, el-elűnő, de minduntalan visszatérő bódék. Az időtlen, vég nélküli vándorlás akár úgy is felfogható, mint ezek örökösen változó több évtizedes jelenléte. A kádári konszolidáció alatt egyszerűbbé vált magánvállalkozásba fogni, ekkor, a '60-as, '70-as években kezdtek el rohamosan terjedni városszerte a helyi hatóságok aktív, de legalábbis hallgatólagos támogatásával. A bódék, bodegák, pavilonok és kioszkok rengetege igyekszik a városi rohanó népség minden vágyát kielégíteni, ellátni megfelelő mennyiségű grillszirkevel, újsággal, körömlakkal, kürtöskaláccsal, mobilinternet-előfizetéssel, termékmintákkal, térképekkel, jegyekkel, fagyalattal, valutával, pékáruval, virágokkal, zöldségekkel, szuvenirekkel, forralt borral, ruházati cikkekkel, parkolójegyekkel és sok minden mással. Ezek a túlnyomórészt hanyagul tervezett és kivitelezett kvázi-üzlethehelyiségek teljesen elűnnek állandó, épített környezetüktől, mintegy másodrendű térfelhasználókat idéznek elő a városi tereken belül, fontos gyalogos útvonalakba, vagy mellé ékelődnek be, egyszerre elcsúfítva környezetüket, és rontva azok használhatóságát. Hivalkodó megjelenésük fenmaradásuk záloga. Budapesten minden forgalmasabb csomópont, látványosság környezetének elengedhetetlen kellékei. A közelmúltban már mindinkább az átgondolatlan, rövidtávú és szűklátókörű köztérmenedzsmet torzszülöttjei, és az önkormányzatok elhibázott bérleménypolitikáinak tünetei. Jellejükben, dimenzióikban, anyagválasztásukban és környezetükre gyakorolt hatásukban is roppant változatosak; akad egyszerű, külvárosokban feltűnésmentes pléhbűfő, alpesi stílusú belvárosi rönkkunyhó, posztmodern műanyag-burkolatú valutaváltó, foghíjtelekre parkolt, raklapokkal aládúcolt lakókocsi, figyelemfelkeltő marketingcéllú köztéri installáció, vagy éppen óriáskerék és számos tartozéka, ami agyonnyomja a környezetét és felszámolja annak park-jellegét.

BUDAPESTI NOMÁD - Bevezetés az építészetbe 2015 - Kovács Ádám

